

בדבר היתרו של הרב משאש לטבילה באמבטיה

(תבואות שמש יו"ד ס"ג)

א' - באמבטיות שלנו אין שיעור מינימאלי גם אם ימולאו עד למעלה - אם לא עושים להן הגבהה [\[פרט לג'אקווי\]](#), ומ"מ טבילה באמבטיה מלאה תשפוך את המים החוצה - וזו זחילה גמורה שפסולה מדאוריתא, כך שאין שום אפשרות להתיר לטבול באמבטיה ללא הגבהה רצינית.

ב' - גם הרב משאש הצריך שיהא מחובר למעיין כשפוח"נ - וזה לא מציאותי כלל וכלל, אף אם היינו מחשיבים מי תהום שאינם נובעים החוצה כמעין - החיבור אליהם פסק מזמן, שהרי המשאבות לא פועלות ברצף.

ג' - מה שהרב משאש דן על הנקב שבאמבטיה - לא ברור כלל, שאף שצדק במחלוקת על שיעור הנקב, אך יתכן שזה לא רלוונטי באמבטיה, כי באמבטיה הנקב הוא מובנה, וכל שמצאנו בטבילה בכלי הוא שמנקבים אותו, כלומר שעושים בו מעשה שיבטל אותו משם כלי, משא"כ אמבטיה המיועדת לתפקידה כך, וכמדומה שגם הוא הזכיר זאת בהמשך התשובה.

ד' - וכיצד יפתור את בעיית הזחילה מהנקב שבאמבטיה - ע"י פקק? גם אם היתה האמבטיה נחשבת ככלי נקוב שמועילה טבילה בו - הרי הפקיקה צריכה להיות בדרך בניין לדעת הרמב"ם, או פקיקה לא יעילה לדעת הר"ש, אך פקיקה יעילה שלא בדרך בנין - פוסלת לכו"ע; ומה שהרב משאש הביא חבל פוסקים שמתירים בזה - אינני מכיר, ככל הזכור לי הקולא שלהם היא לאפוקי מחומרת הנו"ב שאסר לטבול אפילו בקבעו ואח"כ חקקו, אך להתיר בסתימת כלי גמורה - אני לא מכיר [\[ואולי אני טועה, אך את זה צריך לבדוק\]](#), וגם הרב משאש כתב בסוף שינקבו את האמבטיה נקב אחר ויסתמו אותו בדרך בנין.

בדבר היתרו של הרב אמסלם לטבול באמבטיה

יש כאן חוסר אחריות וחוסר הבנה בכמה נושאים.

א' - מהיכן הוא מתיר לטבול במים שאובין? ? ? מי מתיר לכתחילה לטבול בפסול דרבנן גמור לכל הדעות והשיטות? ובפרט שלחלק מהראשונים הוא איסור תורה.

ב' - וכי כשקשה להתאפק אוכלים נקניק בחמאה? צריך להורות שאין לשמש עד שירחם השם. וכי משמשים עם אשה שבהריונה מדממת? או משמשים עם אשה שלאחר לידה יש לה דם שהתורה התירה וחז"ל אסרו - כי זה שעת הדחק להמתין כך כך הרבה זמן? היכן כאן החוסר ברירה? וכי אין אפשרות לטבול בים בחשיכה עם טול על הראש? וכי חסרים מקומות הראויים לטבילה לאורך הבניאס וכדו'? הוא לא רק כתב שכוונתו רק למעט איסורים למי שממילא עובר עבירות, ורק כותב שמי שרוצה להחמיר רשאי להחמיר. וכלל לא כתב שזה רק בחו"ל וכשיש עוצר מלא; כתב לי אחד שבנה מאה מקוואות בחו"ל שהוא בקשר עם כל המקוואות שבנה - ובכולם דיברו יפה עם השלטונות, והסבירו להם את סידורי הבטיחות - ובכולם כולם השלטונות מאשרים לטבול, ואף מציידים את הטובלות באישור משטרתי לעבור את המחסומים.

ג'- האם הוא חקר את מערכת הולכת המים בארץ? אני חקרת, ואינני מוצא שום היתר; הרי בתחתית כמעט כל המשאבות יש כלי קיבול שנעשה בתלוש, ומטרתו לקבל את המים כדי שהמשאבה תמיד תהיה טבולה במים, וזה שאובים גמורים.

ד'- מהיכן לו שדי בשיעור כיסוי - לאחר שחז"ל אמרו שהשיעור של אמה על אמה על ג' אמות הוא נלמד מהפסוק? וכי הלממ"ס הוא מילתא זוטרת? הוא היה חייב להסביר כיצד מודדים את הנפח.

ה'- מהיכן לו ספק ספיקא? כשאין אפילו צד אחד להתיר, אלא שני איסורי דרבנן מוחלטים וברורים ללא שום ספק, פחות מ'סאה ושאוין.

ו'- מטרתו למנוע את ישראל מלהכשל - ומה הוא עושה - מכשיל בביאת נדה.

ז'- ומי יפקח על הטבילה שכולה תהיה במים - בעלה? היא תתכוון באמבטיה כשכל גופה דחוק, בשכיבה מכווצת, ופרצופה טמון בקרקעית האמבטיה, ותדמיין שהמים כיסו את כולה. וכי הוא יעץ לה לחבוש מטפחת כדי שהשערות לא יצופו? , הוא היה חייב להסביר שחייבים לוודא שכל הגוף יהיה במים.

ח'- אם לפחות היה מלמד דרך לעשות המשכה לפני כניסת המים לג'קוזי, ועל איך למדוד את נפח המים.

ט'- הוא אפילו לא העלה על דעתו שבדרך כלל ימלאו במים חמים הישר מהבויילר והקולטים - שאלו מים שאובים גמורים, וממילא צריך להנחות שיש לטבול רק במים קרים לחלוטין.

י'- מהיכן לו שרק שואב וממלא בכתף נחשב כשאובין? הרי כל כלי שמיועד לקבל מים פוסל את המים, ולזה קוראת הגמ' 'חקקו והדר קבעו', שזה בדיוק הציור שלנו, ולדעת הראב"ד נפסל גם בכלי קיבול ללא כוונת קיבול כלל, כגון מרזב שיש בו גומות לא רצויות, שבפועל מקבלות את המים והאבנים, וכך פוסקים אחרונים רבים, אך את סעיף זה לא הוספתי כעת, שהרי השו"ע מתיר מעיקר הדין, וז"ל השו"ע: 'צינור שאין לו ד' שפות אינו חשוב כלי וראוי להביא על ידו מים למקוה; ואם חקק בו גומא אחת קטנה קודם שקבעו, אם הוא של עץ אפילו אין הגומא מחזקת אלא כל שהוא נעשה כולה על ידה כלי וכל המים שעוברין עליו חשובין שאובים; ואם הוא של חרס, אין החקיקה פוסלתו אלא אם כן היא מחזקת רביעית'.

יא'- הוא הביא את ה'פוסקים שהתירו מקוואות ממים שאובים' בלי לציין שהם דיברו על המשכת מים מהנילוס/נהרות, שזה היתר גמור, ובנידון דידן המים נתלשים ללא המשכה על קרקע אלא בכלי גמור.